

Жаңа сын-қатерлер сыртқы саясаттан сергектікті талап етеді

4-бет

Пластик қаптаманың әлегі

5-бет

«Тур де Франс» додасы басталды

14-бет

EGEMEN QAZAQSTAN

№124 (30353) 1 ШІЛДЕ, ЖҰМА 2022 ЖЫЛ

Жүз жылдық жыйнама

www.egemen.kz

E-mail: info@egemen.kz

FACEBOOK.COM/EGEMENKZ

TWITTER.COM/EGEMENKZ

«Бейбіт атомды» пайдалану зерделеуді қажет етеді

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың төрағалығымен Реформалар жөніндегі жоғары кеңестің кезекті отырысы өтті, деп хабарлады Президенттің баспасөз қызметі.

Жиын Қаржы секторын дамыту тұжырымдамасын талқылаудан басталды. Аталған мәселе бойынша Реформалар жөніндегі жоғары кеңес төрағасының орынбасары Сэр Сума Чакрабарти, Қаржы нарығын дамыту және реттеу агенттігінің төрағасы Мәдина Әбілкасымова баяндама жасады.

Президент жалпы ұсынылған әдістерді қолдап, блокчейн технологиясы мен орталық банктердің цифрлық валюталарын пайдаланудың және енгізудің перспективаларына назар аударды.

– Аталған бағыт – қаржы жүйесінің болашағына деген «футуристік» көзқарас қана емес, сондай-ақ жүзеге асыруға болатын жоба. Көптеген мемлекет өздерінің цифрлық валюталарын іс жүзінде сынақтан өткізуге кірісіп кетті. Олардың қызметтері үшін экожүйе әзірленіп, құрылып жатыр. Біз институттарымызды жаңа жағдайларға бейімдеуге дайын болуымыз керек, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Сонымен қатар Мемлекет басшысы қаржы пирамидаларына қарсы іс-қимыл жөніндегі міндеттерге де тоқталды. Келтірілген статистикалық деректерге сәйкес мұндай ұйымдар биылғы бес айдың ішінде 17 мыңнан астам үлескердің құны 27 миллиард теңгеден асатын дүние-мүлкін иеленіп алған.

– Қаржы секторы тұжырымдамасының аясында қаржы пирамидасының белгісі бар ұйымдарды алдын ала анықтауға, жедел әрекет етуге, азаматтардың қаржы

Суретті түсірген А. ДҮЙСЕНОВА

алаяқтары туралы хабарлау мәселесін күшейтуге бағытталған шаралар қамтылуы қажет, – деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаев экономиканың нақты секторын банктердің белсенді несиеленуі жөнінде шаралар қабылдауды келесі маңызды міндет ретінде атап өтті. Сондай-ақ осы саладағы бірқатар проблемаға назар аударып, қаржы реттеушілеріне бұл мәселеге баса мән беруді және оны нақты шешу жолдарын ұсынуды тапсырды.

Сонымен қатар Мемлекет басшысы Ұлттық банктің, Үкіметтің әрекет ету тетіктерін банк өтімділігінің ағынын кәсіпорындарды, әсіресе шағын және орта бизнесті қолдауға қарай бағыттау аса маңызды міндет екенін атап өтті.

Отырыс барысында елімізде қауіпсіз атом және сүтегі энергетикасын дамыту жөніндегі шараларға баса мән берілді. Бұл бағыттағы жұмыстар туралы Энергетика

министрі Болат Ақшолақов пен «Самұрық-Қазына» акционерлік қоғамының төрағасы Алмасадан Сәтқалиев баяндама жасады.

Президент МАГАТЭ деректерін мысалға келтірді. Бұған сәйкес әлемдегі қуат көздерінің 10 пайызы атом энергетикасының үлесінде екені айтылды. Аталған сектор көмір (36,7%), газ (23,5%) және гидроэнергетика (16%) салаларынан кейін төртінші орында тұр.

– Атом энергетикасы көміртектің жылдық қалдықтарын шамамен 2 миллиард тоннаға азайта отырып, төмен көміртекті электр қуатының жалпы көлемінің үштен бірінен астамын өндіреді. Бұл 400 миллион автокөліктің қалдығына тең. Ал атом энергетикасының болашағына келетін болсақ, түрлі факторларға байланысты белгісіздік деңгейі өте жоғары. Алайда қазіргі таңдағы энергия дағдарысы мен энергия ресурстары бағасының құбылмалы жағдайында «бейбіт атомды»

пайдалану мәселесі көптеген үкіметтің күн тәртібіне енгізілгені анық. Геосаяси жағдайдың шиеленісуіне байланысты Халықаралық энергетика агенттігі Еуропа одағы елдерін барлық атом электр станцияларын жабу мәселесін кейінге шегеруге шақырды, – деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаев қазіргі таңда әлемнің 32 елінде 440-тан астам ядролық реактор бар екенін және 20-ға жуық мемлекет өз аумағында атом электр станциясын салу мүмкіндігін қарастырып отырғанын атап өтті. Олардың қатарында біздің елімізден бөлек, Чили, Индонезия, Алжир, Филиппин, Эфиопия, Сенегал және басқа да мемлекеттер бар.

Сонымен қатар Президенттің айтуынша, технологияларды жеткізушілердің шорт-парағын айқындау маңызды және онда баға өлшемдерінен бөлек технологиялардың сенімділігіне баса мән берілуге тиіс.

Қасым-Жомарт Тоқаев білім алудың және өндірістік қузыретке қол жеткізудің аса маңызды екенін айтты.

– Басқаша айтқанда, біз болашақта білікті физиктерді, атом саласындағы кадрларды, инженерлер мен техникалық мамандарды даярлауымыз керек. Мүлдем жаңа оқу-өндірістік база құру қажет, – деді Мемлекет басшысы.

Президент Түркияның «Аккую» АЭС-ін салудағы тәжірибесін жан-жақты зерделеуді тапсырды.

Күн тәртібінде соңғы қаралған мәселе – көші-қон саясатын жетілдіру. Бұл тақырып бойынша Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Тамара Дүйсенова баяндама жасады.

Қасым-Жомарт Тоқаев осы мәселеге түсіндірме жасай келіп, экономиканың дамуы мен ұлттымыздың зияткерлік әлеуетін арттыратын тиімді еңбек миграциясының маңыздылығына назар аударды.

РЕСМИ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне электр энергетикасы, энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру, жер қойнауын пайдалану, жергілікті мемлекеттік басқару, мемлекеттік шекара, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және ғылым мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

1-бап. Қазақстан Республикасының мына заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі:

1. 2003 жылғы 20 маусымдағы Қазақстан Республикасының Жер кодексіне:
1) 14-1-баптың 2-тармағы мынадай мазмұндағы 10-1) тармақшамен толықтырылсын:
«10-1) осы Кодекске және «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес өтеусіз берілген жер учаскелерінде мемлекеттік әлеуметтік объектілер (мемлекеттік жалпы білім беретін мектептер мен мектепке дейінгі ұйымдар, ауруханалар мен емханалар) салу кезеңіне уақытша өтеусіз жер пайдалану шарттарын жасасу»;

(Жалғасы 9-10-беттерде)

САРАПТАМА

ПИК пен МИБ-тің «шайқасы»

«Пәтер иелері кооперативінен (ПИК) құтылып, тұрғын үйді басқарудың жаңа формасына көшеміз» деп даурығын жүргенімізге бірнеше жыл болды. Бірақ бұл реформа көздеген межесіне жеткізер. Оның тағы бір жылға ұзартылуы – соның айғағы.

Фархат ҚАЙРАТҰЛЫ,
«Egemen Qazaqstan»

Негізі осы жылдың 1 шілдесіне дейін ПИК-терден біржола құтылып, олардың орнына мүлік иелері бірлестігі (МИБ) мен жай серіктестіктер (ЖС)

орнауы керек еді. Алайда тұрғын үйлер басқарудың жаңа формасына толық өтіп болған жоқ. Әсіресе өңірлердегі жұмыс сылбыр жүріп жатыр. Сондықтан 16 маусымда Сенат депутаттары МИБ пен ЖС-ға қошу мерзімін 2023 жылдың 1 шілдесіне дейін ұзарту туралы ұсыныс

(Соңы 8-бетте)

3 ШІЛДЕ – ҰЛТТЫҚ ДОМБЫРА КҮНІ

Күмбірле күн астында, домбыра-рух

Қазақтың төріне Құран мен домбыра қатар ілінеді. Қай заманнан солай болса керек. Бертініректе біз Құран болмаса да домбыра тұрғанын талай көрдік. Сол домбыра, сал домбыра қазақтың төріне көшкелі бір емес, бірнеше дәуір алмасып, қаншама ғасыр шөгіп кетті.

Жәнібек ӘЛИМАН,
«Egemen Qazaqstan»

Қаншама қала қирап, жермен жексен болды. Азуын айға білеген небір алпауыт елдердің іргесі сөгіліп, тарих бетінен жоққа айналды. Теңіздер тартылды, бұлақтар сарқылды. Арнадан су, жағалаудан ну алыстады. Домбыра қазақпен жасап келеді бірақ. Қазақ домбырасының арқасында жасап келе жатыр мүмкін... Өйтпесе домбыра мен онда тартылатын күй ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұраларының тізіміне енер ме еді? Өйтпесе тәмам Қазақ елінде Ұлттық домбыра күні белгіленіп, Алаш баласы

бір күнін домбыраға арнар ма еді деген ойға қалдырады.

Демек домбыраның орны – қашанда төр. Қазақ даласында ғана емес, құрлықтың қай қиырына шықса да төрден ойып орын алатын рух пен сана десек, халқымыздың рухы мен сана-сезімін жеткізетін домбыра да сөйтеді, бірден төрге озады. «Өрге қарай орғыса, өр не қылмақ асауға? Жел не қылмақ асауға, желге қарай орғыса?» (Сәкен) дегендей, уақыттың көлеңкесіндей заманалар қақтығысы мен бұлғағы бөгет бола алмақ емес домбыраға.

(Соңы 12-бетте)

ТОЛҒАНДЫРАП ТАҚЫРЫП

Маңғыстаудың экологиясы «боздап» тұр

Маңғыстау экологиясы көп өзгерді. Қазіргі ту-талақай тақырды бұрын көк шөбі белуардан келетін қоғалды тұс десе ешкім сенбес еді. Апталап соғатын, тіпті түнгі мезгілде де ішін тартпайтын ала шаң тұрғындарды әбден ығыр қылып болды.

Гүлайым ДӘУІТБАЙ,
«Egemen Qazaqstan»

Ақтау қаласының іргесіндегі химиялық қоспаларды төгу арқылы қолдан жасалған қауіпті Қошқар ата улы көлін тұмшалату тақырыбы жылдарға созылып сырықұйымшақтанып әлі келеді. Ақшаның дұрыс бөлінбеуі, тұмшалату материалын таңдау, тұмшалату технологиясы сынды бітпейтін даумен, мәселен бас айналып, уақыт өткізіп жүргенде улы көлдің қоршаған ортаға, экологияға және тұрғындар

денсаулығына өз зиянды әсерін тигізіп жатқаны анық. Жанбырдың сирек және аз жаууы, жерге шөп шықпауы салдарынан орын алған қуаңшылық, жұт,

малдың қырылуы – Маңғыстау экологиясындағы жағдайдың нақты дәлелі.

(Соңы 13-бетте)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне электр энергетикасы, энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру, жер қойнауын пайдалану, жергілікті мемлекеттік басқару, мемлекеттік шекара, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және ғылым мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

(Жалғасы. Басы 1-бетте)

2) 16-баптың 2-тармағы мынадай мазмұндағы 4-1) тармақшамен толықтырылсын:

«4-1) мемлекет мұқтажы үшін алып қойылған жер учаскелерін мемлекеттік әлеуметтік объектілер (мемлекеттік жалпы білім беретін мектептер мен мектепке дейінгі ұйымдар, ауруханалар мен емханалар) салу үшін оларды, оның ішінде жер учаскелерін сәйкестендіру сипаттамаларын өзгертпей, «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жергілікті атқарушы органның коммуналдық меншігіне одан әрі өтеусіз бері отырып, мемлекеттік емес жер пайдаланушыларға уақытша өтеусіз жер пайдалануға беру»;

3) 32-баптың 3-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Мемлекеттік әлеуметтік объектілер (мемлекеттік жалпы білім беретін мектептер мен мектепке дейінгі ұйымдар, ауруханалар мен емханалар) салу үшін алып қойылған жер учаскелерінде уақытша өтеусіз жер пайдалану құқығын мемлекеттік емес жер пайдаланушыларға беру туралы шарт жасасу үшін оларды, оның ішінде жер учаскелерін сәйкестендіру сипаттамаларын өзгертпей, «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жергілікті атқарушы органның коммуналдық меншігіне одан әрі өтеусіз беру негізгі шарт болып табылады.»;

4) 36-баптың 1-тармағының жетінші абзацы «объектілер» деген сөзден кейін «, сондай-ақ осы Кодекстің 16-бабы 2-тармағының 4-1) тармақшасына және «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекеттік әлеуметтік объектілер (мемлекеттік жалпы білім беретін мектептер мен мектепке дейінгі ұйымдар, ауруханалар мен емханаларды) салу» деген сөздермен толықтырылсын;

5) 84-баптың 2-тармағының 5) тармақшасы «қаражаты есебіннен салу» деген сөздерден кейін «және осы Кодекс пен «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жергілікті атқарушы органның коммуналдық меншігіне өтеусіз берілетін мемлекеттік әлеуметтік объектілерді (мемлекеттік жалпы білім беретін мектептер мен мектепке дейінгі ұйымдарды, ауруханалар мен емханаларды) салу» деген сөздермен толықтырылсын.

2. 2017 жылғы 27 желтоқсандағы «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне:

1) 12-баптың 3-тармағында:

«кішіні бөлік «газ конденсаты» деген сөздерден кейін «тақтатасты мұнай» деген сөздермен толықтырылсын; мынадай мазмұндағы сегізінші, тоғызыншы, оныншы, он бірінші және он екінші бөліктермен толықтырылсын: «Тақтатасты жыныстардағы шикі мұнай тақтатасты мұнай деп танылады.

Тақтатасты жыныстардағы, қалыпты атмосфералық температура мен қысым кезінде газ тәрізді күйде болатын, көмірсутектердің және құрамында метан басым көмірсутекті емес газдардың көп құрауышты қоспасы тақтатасты деп танылады.

Сазды минералдардың үлпектері мен басқа минералдардың, атап айтқанда кварц пен кальциттің ұсақ бөлшектерінің (қарабалшықтың немесе саздың жұқа бөлшектерінің) қоспасын білдіретін қарабалшықтан, органикалық заттардан тұзиген, өткізгіштігі төмен, шөгінді текті ұсақ түйіршікті кесек жыныс тақтатасты жыныс деп танылады. Блдырауы кезінде құрамында метан басым газ болынетін табиғи жолмен алынған қатты кристалды заттар газ гидраттары деп танылады.

Тақтатасты мұнай, тақтатасты газ, табиғи битум, көмір қабаттарындағы метан және газ гидраттарынан алынатын газ дәстүрлі емес көмірсутектерге жатады.»;

2) 64-бап мынадай мазмұндағы 16-1) тармақшамен толықтырылсын:

«16-1) кен орындарының қорлары мен болжамды ресурстарды сыныптау әдістемесін, пайдалы қазбалардың, оның ішінде дәстүрлі емес көмірсутектерге жақызалатын қорларын есептеу жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеу және бекіту.»;

3. «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» 1998 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 3-бап 14) тармақшасындағы «бекітуге құқылы» деген сөздер «бекітуге»; деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 15), 16), 17) және 18) тармақшалармен толықтырылсын:

«15) Алматы қаласының дизайн-кодпен бекітуге;

16) жылжымайтын мүліктегі ресімдеу мәселелерін қарау жөніндегі комиссияны құруға, оның құрамын және ол туралы ережені бекітуге;

17) Алматы қаласында сыртқы жарықтандыру жүйелерін пайдалану қағидаларын бекітуге;

18) меншік иелерінің келісімі болған кезде азаматтар көп жиналатын орындарда бейнекамералар орнату және бейнебаукау мониторингін жүргізу қағидаларын қоғамдық тәртіпті қорғау және ақпараттандыру салаларындағы уәкілетті органдармен келісу бойынша бекітуге құқылы.»;

2) 4-бапта:

6-2) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«6-2) жергілікті бюджет қаражаты болған кезде Алматы қаласына бірінші сәулеттік келбет беруге бағытталған, көп пәтерлі тұрғын үйлердің қасбеттерін, шатырларын ағымдағы немесе күрделі жөндеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және қаржыландыруды жүзеге асыруға, сондай-ақ мұндай қаражатты көп пәтерлі тұрғын үйлерді күрделі жөндеу бойынша арнаулы жалпықалалық шотқа жіберуге құқылы.»;

мынадай мазмұндағы 9-27), 9-28), 9-29), 9-30), 9-31), 9-32), 9-33), 9-34), 9-35), 9-36) және 9-37) тармақшалармен толықтырылсын:

«9-27) Алматы қаласының субұрпақ шаруашылығын ұстау және оған техникалық қызмет көрсету жөніндегі қағидаларды әзірлейді және бекітеді;

9-28) автомобиль көлік құралдарынан шығарындыларды өлшеуді жүзеге асыру жөніндегі қағидаларды әзірлейді және бекітеді;

9-29) Алматы қаласының дизайн-кодпен әзірлейді;

9-30) облыстардың жергілікті атқарушы органдары, мемлекеттік ұлттық табиғи парктар бастамашылық жасаған жобаларды әзірлеуге, қарауға қатысады, олар бойынша тиісті шешімдерді рекреациялық және туристік қызмет аймақтарында тұрғызды дамыту бөлігінде келіседі, сондай-ақ мемлекеттік ұлттық табиғи парктарды басқару жоспарларын әзірлеуге, нақтылауға және түзетуге қатысады;

9-31) туристерді тасымалдау жөніндегі көлік қызметтерін ұсыну қағидаларын туристік қызмет саласындағы мемлекеттік басқару функцияларын жүзеге асыратын орталық атқарушы органмен келісу бойынша әзірлейді және бекітеді;

9-32) қала құрылысы кеңесін құрады және оның ережесін бекітеді;

9-33) Алматы қаласындағы үй-жайлардың шегінен тыс ашық кеңістікке, ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінде, Алматы қаласының үй-жайларының шегінен тыс ашық кеңістікте және ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінен тыс жерде сыртқы (көрнекі) жарнама объектілерін орнату қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

9-34) Алматы қаласындағы үй-жайлардың шегінен тыс ашық кеңістікке, ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінде, Алматы қаласының үй-жайларының шегінен тыс ашық кеңістікте және ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарының бөлінген белдеуінен тыс жерде сыртқы (көрнекі) жарнама объектілерін орнату қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

тыс жерде сыртқы (көрнекі) жарнама бейнелерін орналастыру қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

9-35) Алматы қаласындағы сыртқы жарықтандыру жүйелерін пайдалану қағидаларын әзірлейді;

9-36) жылжымайтын мүліктегі ресімдеу мәселелерін қарау жөніндегі комиссия туралы ережені әзірлейді;

9-37) Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 16-бабы 2-тармағының 4-1) тармақшасына сәйкес жер учаскелерін береді;»;

3) мынадай мазмұндағы 4-1-баппен толықтырылсын: «4-1-бап. Жылжымайтын мүліктегі ресімдеу мәселелерін қарау жөніндегі комиссия

1. Жылжымайтын мүліктегі ресімдеу мәселелерін қарау жөніндегі комиссия (бұдан әрі – комиссия) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тиісті рұқсаттар алмай, өзіне меншік немесе жер пайдалану құқығымен тиесілі жер учаскесінде тұлға салған жылжымайтын мүлікке құқықтарды ресімдеу туралы мәселелерді қарайтын, жергілікті атқарушы орган жанындағы алқапы орган болып табылады.

2. Комиссияның қарауына жататын аумақтар мен объектілерді Алматы қаласының жергілікті өкілді органы бекітеді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген аумақтарға Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылыс мақсаттары үшін жеке және (немесе) мемлекеттік емес заңды тұлғалардың меншігіне немесе жер пайдалануына берілетін жер учаскелері жатқызылмайды.

3. Әкімнің жер мәселелеріне жетекшілік ететін орынбасары комиссия төрағасы болып тағайындалады.

Комиссияның құрамы Алматы қаласының жергілікті өкілді органының депутаттары, мемлекеттік органдар мен ұйымдардың өкілдері, Алматы қаласы Қоғамдық кеңесінің мүшелері және өзге де адамдар қатарынан қалыптастырылады.

4. Комиссия Алматы қаласының аумағындағы, құқықтары ресімделген жылжымайтын мүлікке құқықтарды ресімдеу мәселелері бойынша қорытынды шығарады.

Қорытындыны дайындау кезінде комиссия осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жылжымайтын мүліктегі сәулет, қала құрылысы, құрылыс талаптарына, экологиялық және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген басқа да талаптарға сәйкес келетін немесе сәйкес келмейтін туралы мәселелерді қарайды.

Комиссияның жұмысы туралы ақпарат Алматы қаласы атқарушы органының интернет-ресурсында тоқсан сайын орналастырылады.

5. Комиссияның қорытындысына комиссияның барлық мүшесі қол қояды және ол ұсынымдық сипатта болады.

Комиссия мүшесінің ерекше пікірі болған жағдайда, ол қорытындыға қол қоймайды және ерекше пікірі комиссия төрағасына жазбаша түрде ұсынылады.

6. Алматы қаласының атқарушы органы комиссияның оң қорытындысы негізінде жылжымайтын мүлікке құқықтарды ресімдеу туралы шешім қабылдайды.»

4. «Жарнама туралы» 2003 жылғы 19 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына:

17-2-баптың 4-тармағы «Осы Заңда» деген сөздерден кейін «және «Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында» деген сөздермен толықтырылсын.

5. «Электр энергетикасы туралы» 2004 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына:

1) 5-бап мынадай мазмұндағы 70-44) тармақшамен толықтырылсын:

«70-44) отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі инвестициялық бағдарламаларды қарау, отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге инвестициялық келісімді жасау, электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарттарды тиісінше жасасу және осы шарттар үшін электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметке жеке тарифтерді, электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алудың көлемдері мен мерзімдерін белгілеу қағидаларын әзірлейді және бекітеді;»;

2) 13-баптың 3-3-тармағында: бірінші бөліктің 1) тармақшасындағы «электр энергиясын» деген сөздер «Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерлерден сатып алынған электр энергиясының көлемдерін өткізетін энергиямен жабдықтаушы ұйымдарды қоспағанда, электр энергиясын» деген сөздермен ауыстырылсын;

үшінші бөлік алтыншы абзацындағы «мерзімге колданылмайды» деген сөздер «мерзімге» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы жетінші абзацпен толықтырылсын:

«Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерлерден сатып алынған электр энергиясының көлемдеріне колданылмайды.»;

3) 15-3-бапта:

3-1-тармақтың бірінші бөлігінде:

мынадай мазмұндағы 2-2) тармақшамен толықтырылсын:

«2-2) отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімдер

4-тармақтың екінші бөлігі мынадай мазмұндағы 2-1) тармақшамен толықтырылсын:

«2-1) отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімдер

2. Уәкілетті органмен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімдер

4) мынадай мазмұндағы 15-9-бапмен толықтырылсын: «15-9-бап. Отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімдер

1. Отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімдер республикалық маңызы бар қалалардағы жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдардың жұмыс істеп тұрған (бұрыннан бар) электр станцияларымен ғана жасалады.

2. Уәкілетті органмен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімдер

3. Отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі инвестициялық бағдарламамен бірге нарық кеңесіне сондай-ақ;

1) отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту,

реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі тиісті іс-шара туралы ақпарат;

2) отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі іс-шараның техникалық-экономикалық негіздемесі;

3) отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі іс-шараның техникалық-экономикалық негіздемесіне ведомстводан тыс кешенді сараптаманың оң қорытындысы;

4) мемлекеттік экологиялық сараптаманың оң қорытындысы енгізіледі.

4. Уәкілетті орган айқындаған мерзімнен кеш ұсынылған және осы баптың 3-тармағына сәйкес келмейтін, отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі инвестициялық бағдарламаларды нарық кеңесіне жөніндегі әрбір инвестициялық бағдарлама бойынша оны іске асырудың орындылығы не орынсыздығы туралы жеке-жеке қорытынды дайындайды.

5. Отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі инвестициялық бағдарламалар нарық кеңесіне жіберілгеннен кейін өзгертілуге жатпайды.

6. Осы баптың 2 және 3-тармақтарына сәйкес нарық кеңесіне ұсынылған, отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі инвестициялық бағдарламаларды нарық кеңесі уәкілетті органы айқындаған тәртіппен қарайды.

7. Нарық кеңесі отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі әрбір инвестициялық бағдарлама бойынша оны іске асырудың орындылығы не орынсыздығы туралы жеке-жеке қорытынды дайындайды.

8. Нарық кеңесінің қорытындысы негізінде уәкілетті орган отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімді жасау туралы (жасасудан бас тарту туралы) шешім қабылдайды.

Энергия өндіруші ұйым отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейту жөніндегі іс-шараны жүзеге асыруды жоспарлайтын республикалық маңызы бар қалада газ тасымалдау инфрақұрылымының болмауы отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімді жасаудан бас тартуға негіз болып табылады.

9. Отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғыртуға, реконструкциялауға және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі қамтылады. Бұл ретте энергия өндіруші ұйымның бірінші сатып алушымен отынның баламалы түрі ретінде газ пайдаланылатын генерациялайтын қондырғыларды салу арқылы жаңғырту, реконструкциялау және (немесе) кеңейтуге арналған инвестициялық келісімде мынадай ақпарат:

1) энергия өндіруші ұйымдардың атауы;

2) электр қуатының әзірлігін ұстау тұру бойынша көрсет

(Соңы. Басы 1, 9-беттерде)

14-2) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы сәйкестік сертификаты – сәйкестікті растау жөніндегі орган беретін, энергия аудиторының энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы жұмыстарды орындау құзыреттілігін куәландыратын құжат»;

17-1) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«17-1) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы ұлттық даму институты – дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы мемлекетке тиесілі заңды тұлға»;

мынадай мазмұндағы 17-2) тармақшамен толықтырылсын:

«17-2) энергия тиімділігі картасы – қаржыландыру көздері, жобаларды іске асыру бойынша іс-шаралар графикатері мен жоспарлары көрсетілген энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы жобалардың бірінші республикалық тізбесі»;

2) 5-бапта:

6-8) тармақшадағы «технологиялық процестердің,» деген сөздер алып тасталсын;

6-10) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«6-10) энергия аудитін жүргізу тәртібін әзірлейді және бекітеді»;

6-12) тармақшадағы «энергия аудитінің қорытындысы бойынша Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектісі әзірлейтін,» деген сөздер алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 6-15), 6-16) және 6-17) тармақшалармен толықтырылсын:

«6-15) энергия тұтыну нормативтерін есептеу әдістемесін әзірлейді және бекітеді;

6-16) мемлекеттік мекемелердің энергия тұтыну мониторингін қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

6-17) жылына елу мың және одан да көп тонна шартты отынға балама көлемде энергетикалық ресурстарды тұтынатын Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері үшін энергия тиімділігі бойынша нысаналы индикаторларды белгілейді»;

12-1), 13-1), 13-2), 13-3) және 13-6) тармақшалар алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 16-1), 16-2), 16-3), 16-4) және 16-5) тармақшалармен толықтырылсын:

«16-1) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру мәселелері бойынша жергілікті атқарушы органдардың қызметіне бағалау жүргізеді;

16-2) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік сатып алу және тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу мониторингін қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

16-3) мемлекеттік сатып алуды және тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде энергия тиімділігі бойынша талаптар қолданылатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің тізбесін әзірлейді және бекітеді;

16-4) мемлекеттік сатып алуды және тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің энергия тиімділігі бойынша талаптарды белгілейді;

16-5) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік сатып алу және тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу мониторингін жүргізеді»;

17-3) тармақшадағы «энергия аудиті қорытындыларына» деген сөздер «энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі қорытындыларға» деген сөздермен ауыстырылсын;

3) 6-бапта:

4-тармақ мынадай мазмұндағы 1-1) тармақшамен толықтырылсын:

«1-1) уәкілетті органмен келісу бойынша іске асыру мерзімі үш жыл болатын энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі жол карталарын әзірлейді және бекітеді, сондай-ақ олардың іске асырылуын жүзеге асырады»;

5-тармақ мынадай мазмұндағы 1-1) тармақшамен толықтырылсын:

«1-1) уәкілетті органмен келісу бойынша іске асыру мерзімі үш жыл болатын энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі жол карталарын әзірлейді және бекітеді, сондай-ақ олардың іске асырылуын жүзеге асырады»;

4) 7-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы мемлекеттік бақылау тексерулер және профилактикалық бақылау нысанында жүзеге асырылады. Тексерулер және бақылау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылау Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес жүзеге асырылады.

5) 2-тарау мынадай мазмұндағы 7-1-баппен толықтырылсын:

«7-1-бап. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бақылау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылау энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы зәңнамамының талаптарын бұзушылықтардың уақтылы жолын кесу және оларға жол бермеу, бақылау субъектісіне осындай бақылау нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды өз бетінше жою құқығын беру және оған әкімшілік жүктемені төмендету энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бақылау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылаудың мақсаттары болып табылады.

2. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бақылау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылау әртүрлі көздерден алынған ақпаратты, оның ішінде:

1) орталық мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар ұсынған;

2) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы ұлттық даму институты ұсынған;

3) бұқаралық ақпарат құралдарынан және өзге де көздерден, жеке және заңды тұлғалардың жолданымдарынан алынған мәліметтер негізінде зерделеу, талдау, салыстыру арқылы жүзеге асырылады.

3. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бақылау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылауды уәкілетті орган жүзеге асырады.

4. Бақылау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылау қорытындылары бойынша бақылау субъектісіне бұзушылықтарды жою тәсілі міндетті түрде түсіндіріле отырып, әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс қозғалмай, анықталған Қазақстан Республикасының энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру туралы зәңнамамының талаптарын бұзушылықтарды мұндай бұзушылықтар анықталған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде жою туралы ұсыным (бұдан әрі – ұсыным) жасалады.

5. Ұсыным бақылау субъектісіне қолын қойғызып, жеке өзіне немесе оны жөнетуі және алу фактісін растайтын өзге де тәсілмен табыс етіледі тиіс.

Төменде санамаларға тәсілдердің бірімен жіберілген ұсыным мынадай жағдайларда:

1) қолма-қол тәсілмен – ұсынымға алғаны туралы белгі қойылған күннен бастап;

2) поштамен – тапсырысты хатпен пошта жөнектілімін алғаны туралы хабардар етілген күннен бастап;

3) электрондық тәсілмен – бақылау субъектісінің электрондық мекенжайына жөнелтілген күннен бастап табыс етілді (алынды) деп есептеледі.

Бақылау субъектісі ұсынымды қабылдаудан бас тартқан кезде оны жеткізетін немесе табыс ететін адам ұсынымға тиісті белгі қояды, ол уәкілетті органға қайтарылады.

6. Ұсыным, орындаудың неғұрлым ызақ мерзімі ұсынымның өзінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда,

ол табыс етілген (алынған) күннен кейінгі күннен бастап он жұмыс күні ішінде орыдалуға тиіс.

7. Ұсынымда көрсетілген бұзушылықтармен келіспеген жағдайда бақылау субъектісі ұсыным табыс етілген (алынған) күннен кейінгі күннен бастап бес жұмыс күні ішінде уәкілетті органға қарсылық жіберуге құқылы.

8. Ұсынымды белгіленген мерзімде орындау бақылау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылау жүргізудің жартыжылдық тізіміне енгізу жолымен бақылау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылау тағайындауға алып келеді.

9. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бақылау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылау жүргізудің жиілігі – жылына екі реттен артық емес.

10. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бақылау субъектісіне (объектісіне) бармай профилактикалық бақылау нәтижелері субъектіге (объектіге) бармай профилактикалық бақылауды тіркеудің арнаулы журналында есепке алынғана жатады, ол нөмірленген, тігілген және уәкілетті органның мөрмен бекемделген болуға тиіс.;

6) 9-бапта:

1-тармақта:

бірінші абзац және 1), 3), 4) және 6) тармақшалар мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілеріне қатысты Мемлекеттік энергетикалық тізілімге енгізілетін ақпарат:

1) дара кәсіпкердің жеке сәйкестендіру нөмірін, оның пошталық мекенжайын, атауын немесе заңды тұлғаның бизнес-сәйкестендіру нөмірін, оның пошталық мекенжайын, атауын және қызметінің негізгі түрлерін»;

3) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының көшірмесін, сондай-ақ осы іс-шаралар жоспарына енгізілетін толықтыруларды және (немесе) өзгерістерді;

4) есепті кезеңдегі энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орыдалу нәтижелерін»;

«6) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі қорытындының көшірмесін қамтиды.»;

7) тармақша алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 1-1-тармақпен толықтырылсын:

«1-1. Мемлекеттік мекемелер болып табылатын Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілеріне қатысты Мемлекеттік энергетикалық тізілімге енгізілетін ақпарат:

1) заңды тұлғаның бизнес-сәйкестендіру нөмірін, оның пошталық мекенжайын, атауын және қызметінің негізгі түрлерін»;

2) күнтізбелік бір жылдағы заттай және ақшалай мәндегі энергетикалық ресурстар мен суды тұтыну көлемдерін;

3) есепті кезеңдегі энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар мен энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі қорытындының немесе техникалық есептің (бар болған кезде) көшірмесін;

4) жылыту көздерін және есепті кезеңдегі ғимараттардың, құрылыстардың, құрылысжайлардың ауданы бірлігіне шаққанда жылытуға арналған энергетикалық ресурстардың жұмсалынуы;

5) энергия тұтыну жадығының тізбесін қамтиды.»;

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Осы баптың 1 және 1-1-тармақтарында көрсетілген ақпаратты Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы ұлттық даму институтына қағаз немесе электрондық жеткізгіште жыл сайын 1 сәуірге дейінгі мерзімде береді.

Бұл ретте жылына бір мың бес жүз тоннадан аз шартты отынға барабар көлемде энергетикалық ресурстарды тұтынатын Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері осы баптың 1-тармағының 3), 4) және 6) тармақшаларында көрсетілген ақпаратты болған кезде ұсынады.»;

7) 11-бапта:

4-тармақтағы «әзірлеу тапсырыс берушінің тапсырмасында» деген сөздер «әзірлеуге арналған тапсырмада» деген сөздермен ауыстырылсын;

5-тармақтың екінші бөлігіндегі «Энергия аудитінің қорытындысы» деген сөздер «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі қорытынды» деген сөздермен ауыстырылсын;

6-тармақтағы «энергия аудитінің қорытындысында» деген сөздер «энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі қорытындыда» деген сөздермен ауыстырылсын;

8) 13-баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 5) тармақшасындағы «2,5» деген цифрлар «1,0-ден жоғары» деген сөздермен ауыстырылсын;

9) 14-бапта:

1-тармақтың 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«1) заңды тұлғалар жүзеге асыратын энергия аудиті;»;

2-тармақтағы «Заңды тұлғалар» деген сөздер «Кәсіпкерлік субъектілері» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақта:

1) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«1) шғатында кемінде төрт энергия аудиторы болуға;»;

мынадай мазмұндағы 1-1) тармақшамен толықтырылсын:

«1-1) заңды тұлғаның бірінші басшысына берілетін энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы сәйкестік сертификаты болуға;»;

4-тармақтағы «заңды тұлғалар» деген сөздер «кәсіпкерлік субъектілері» деген сөздермен ауыстырылсын;

10) мынадай мазмұндағы 14-1 және 14-2-баптармен толықтырылсын:

«14-1-бап. Энергия аудиторының сәйкестігін растау

Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы ұлттық стандарттар Қазақстан Республикасының стандарттау саласындағы зәңнамамында белгіленген тәртіппен әзірленеді және бекітіледі.

Энергия аудиторының сәйкестігін растау «Техникалық реттеу туралы» және «Сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы» Қазақстан Республикасының заңдары мен энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы ұлттық стандарттарға сәйкес жүзеге асырылады.

14-2-бап. Энергия аудиторы

1. Энергия аудиторы өз қызметін еңбек шарты негізінде бір ғана энергия-аудиторлық ұйымның құрамында және (немесе) дара кәсіпкер ретінде жүзеге асырады.

2. Дара кәсіпкер болып табылатын энергия аудиторы ғимараттардың, құрылыстардың, құрылысжайлардың ғана энергия аудитін жүргізеді.

3. Дара кәсіпкер болып табылатын энергия аудиторы уәкілетті орган бекіткен, ақпараттық-өлеу кешендері мен техникалық құралдардың тізбесіне сәйкес Қазақстан Республикасының аумағында сенім білдірілген ақпараттық-өлеу кешендері мен техникалық құралдарға мәшһік құқығында немесе өзге де заңды негізде нелік етуге міндетті.»;

11) 16-бапта:

1-тармақ алып тасталсын;

2-тармақтағы «(тапсырыс берушінің)» деген сөздер алып тасталсын;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Энергия аудитінің немесе экспресс-энергия аудитінің нәтижелері бойынша энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі қорытынды жасалады.

Нысаналы энергия аудитінің нәтижелері бойынша энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру бойынша техникалық есеп жасалады.»;

мынадай мазмұндағы 3-1-тармақпен толықтырылсын:

«3-1. Мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері жүргізілетін энергия аудитінің немесе экспресс-энергия аудитінің қорытындылары бойынша энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлейді және бекітеді. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспары энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі қорытынды алынған күннен бастап алты ай ішінде әзірленеді және бекітіледі.»;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, жылына бір мың бес жүз және одан да көп тонна шартты отынға балама көлемде энергетикалық ресурстарды тұтынатын Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері әрбір бес жыл сайын бір ретпен сиретпей міндетті энергия аудитінен өтеді.»;

мынадай мазмұндағы 4-1-тармақпен толықтырылсын:

«4-1. Мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, жылына бір мың бес жүз және одан да көп тонна шартты отынға балама көлемде энергетикалық ресурстарды тұтынатын Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері бір мезгілде мынадай шарттар сақталған:

1) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі алдыңғы қорытынды болған;

2) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау есебінен соңғы бес жыл ішінде кемінде бес пайыз көлемінде энергия үнемдеу әлеуетіне қол жеткізген және (немесе) олардың өнім бірлігіне шаққандағы үлестік энергия тұтынуы бес жыл ішінде кемінде бес пайыз көлемінде төмендеткен;

3) энергия менеджменті жүйесінің сәйкестік сертификаты болған кезде, міндетті энергия аудитінің орнына экспресс-энергия аудитін жүргізуге құқылы.»;

6-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«6. Энергия-аудиторлық ұйымдардың немесе дара кәсіпкерлер болып табылатын энергия аудиторларының: өтініш білдірген, қатысушысы, кредиторы энергия-аудиторлық ұйымдар және олардың жұмыскерлері немесе дара кәсіпкерлер болып табылатын энергия аудиторлары болып табылатын тұлғаға;

осы ұйымдардың энергия аудитін жүзеге асыратын жұмыскерлері (энергия аудиторлары) өтініш білдірген тұлғамен еңбек қатынастарында тұратын немесе өтініш білдірген тұлғаның лауазымды адамдарының, сондай-ақ өтініш білдірген тұлға акцияларының (немесе жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызы иеленетін акционердің (қатысушының) жақын туыстары (ата-аналары, балалары, асырап алушылары, асырап алынған балалары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек ағайындары мен апа-сінділері (қарындастары), аталары, әжелері, немерелері) немесе жұбайы (зайыбы) немесе жекезаттары болып табылғанды;

энергия-аудиторлық ұйымның дауыс беретін акциялары (жарғылық капиталға қатысу үлестері) өтініш білдірген тұлғаға тікелей немесе жанама түрде тиесілі болған жағдайларда энергия аудитін жүргізуге тыйым салынады. Жанама тиесілілік өзге заңды тұлға акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) әрбір келесі үлестесі тұлғаға тиесілілігін білдіреді;

осы ұйымдардың энергия аудитін жүзеге асыратын жұмыскерлерінің (энергия аудиторларының) өтініш білдірген тұлғаға жеке мүліктік мүдделері бар болғанды;

энергия аудитін жүргізу жөніндегі міндеттемелерді қоспағанда, егер энергия-аудиторлық ұйымның және олардың жұмыскерлерінің, дара кәсіпкерлер болып табылатын энергия аудиторларының өтініш білдірген тұлға алдында немесе өтініш білдірген тұлғаның олардың алдында ақшалай міндеттемелері бар болса, энергия аудитін жүргізуге тыйым салынады.»;

мынадай мазмұндағы 7-тармақпен толықтырылсын:

«7. Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілері мынадай:

1) жылына бір мың бес жүз тоннадан аз шартты отынға балама көлемде энергетикалық ресурстарды тұтынған;

2) балансында энергетикалық ресурстарды тұтыну объектісі (объектілері) болмаған;

3) энергетикалық ресурстарды қолқ құралдарын пайдалану мақсатында ғана тұтынған;

4) егер тарихи-мәдени мұра объектісі немесе ғибадат үйі, құрылысы және құрылысжайы болып табылған жағдайларда, міндетті энергия аудитін жүргізбейді.»;

12) 20-бапта:

бірінші абзац мынадай редакцияда жазылсын:

«Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы ұлттық даму институты;»;

4) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«4) Мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілерінен, энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы қызметті жүзеге асыратын кәсіпкерлік субъектілерінен, дара кәсіпкерлер болып табылатын энергия аудиторларынан, сондай-ақ энергия-сервистік компаниялардан Мемлекеттік энергетикалық тізілімді қалыптастыруға және жүргізуге қажетті ақпаратты сұратады және алады.»;

6) тармақша «тізілім субъектілері жүзеге асыратын,» деген сөздерден кейін «энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарларының тиімділігін бағалау мен талдауды,» деген сөздермен толықтырылсын;

мынадай мазмұндағы 6-1) және 6-2) тармақшалармен толықтырылсын:

«6-1) мемлекеттік мекемелердің энергия тұтыну мониторингін жүргізеді және мем